

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE I MIEŚCIE NOWE SKLAMIERZYCE
NA LATA 2022-2025**

I. WSTĘP

Zachodzące w ostatnich dekadach przemiany kulturowo-społeczne wpływają na zdrowie psychiczne i fizyczne społeczeństwa. Koszty, które ponosi jednostka, niepotrafiąca zawsze wystarczająco dobrze radzić sobie z wyzwaniami, zagrożeniami i stratami, są źródłem nowych zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania. Wraz ze wzrostem cywilizacyjnym zwiększyła się nie tylko dostępność do różnych materialnych i technologicznych dóbr, lecz także gotowość ludzi do korzystania z nich w nadmiarze. Standardem staje się nieustanne bycie online, korzystanie z Internetu w celu komunikacji, pracy, rozrywki czy robienia zakupów. Nastała era forów społecznościowych, a życie rodzinne i towarzyskie przenosi się ze świata realnego do świata wirtualnego. Zanikają rozmowa, osobisty kontakt, refleksja, praca nad sobą, dążenie do doskonałości i samodyscypliny.

Oslabione możliwości radzenia sobie z coraz większymi wymaganiami społecznymi wzmacniają tendencję do stosowania zastępczych sposobów radzenia sobie ze stresem. Sposoby te są bardziej ukierunkowane na zmianę przeżywaną emocji niż rozwiązanie problemów czy pokonanie trudności. Do zmiany nastroju wykorzystujemy coraz więcej czynności, takich jak: zakupy, dbałość o sylwetkę, korzystanie z Internetu, gier hazardowych lub komputerowych. Uzależnienia behawioralne mogą powodować poważne szkody w życiu osobistym, rodzinnym i zawodowym dotkniętej nimi osoby. Wskazuje się m.in. na takie konsekwencje jak obniżenie samooceny, depresja, niepokój, trauma, konflikty rodzinne i interpersonalne, problemy szkolne, problemy z prawem.

Konieczność realizowania zadań związanych z profilaktyką zachowań behawioralnych nakłada na Jednostki Samorządu Terytorialnego Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025. Choć uzależnienia behawioralne mogą powodować poważne szkody w życiu osobistym, rodzinnym i zawodowym, nadal poważnym problemem są uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz alkoholu.

II. Adresaci Programu

Program adresowany jest do:

- a) Dorosłych mieszkańców Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce.
- b) Dzieci i młodzieży szkolnej.

- c) Osób uzależnionych od alkoholu, pijących ryzykownie i ich rodzin.
- d) Sprzedawców napojów alkoholowych.
- e) Nauczycieli, pedagogów, wychowawców.
- f) Pracowników instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.

III. Podstawy prawne programu.

1. Na poziomie kraju.

- 1) Podstawowym dokumentem na poziomie kraju jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to najważniejszy akt prawny, który zapewnia realizację podstawowych praw , do których możemy zaliczyć m.in. ochronę zdrowia i życia oraz dostęp do służby zdrowia.
- 2) Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025.
- 3) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, która szczegółowo określa zasady i tryb postępowania w zakresie narkomanii.
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, która nakłada na gminy jako zadanie obowiązkowe opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych , których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Ustawa o pomocy społecznej wskazuje problem alkoholizmu i narkomanii jako jedną z przesłanek do udzielenia pomocy.
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- 7) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

IV. Cele programu.

Głównym celem programu będzie zapobieganie i ograniczenie szkód zdrowotnych, zaburzeń życia rodzinnego i społecznego , wynikających ze spożywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych jak również uzależnień behawioralnych.

Cele szczegółowe:

- szerzenie profilaktyki antyalkoholowej i antynarkotykowej oraz przeciwdziałającej uzależnieniom behawioralnym wśród mieszkańców gminy, a szczególnie wśród dzieci i młodzieży
- zwiększenie dostępności pomocy prawnej, psychologicznej, terapeutycznej, specjalistycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin
- promocja zdrowego stylu życia
- podnoszenie wiedzy na temat uzależnień od: alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych oraz zachowań behawioralnych
- nabycie przez uczniów i rodziców umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, które powodują ryzyko zachowań autodestrukcyjnych
- systematyczne wdrażanie obowiązujących standardów w programach profilaktycznych adresowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych
- edukacja rodziców i wsparcie w zakresie umiejętności wychowawczych
- wspieranie działalności wychowawczej szkół i ich środowisk lokalnych, sołectw, poprzez udostępnienie możliwości realizacji zadań profilaktycznych i readaptacyjnych.

V. Realizatorzy Programu:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Skalmierzycach
- Placówki oświatowe i edukacyjne
- Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce
- Podmioty i organizacje pozarządowe realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom

VI.I. Uzależnienie od alkoholu.

Obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom nakłada na gminy obowiązek

ustawa z dnia 26 października 1982 roku: „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.”

Ustawodawca określił zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jako zadania własne gminy, które powinny realizować następujące zadania:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 6) Działalność wychowawczą i informacyjną;
- 7) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W celu skutecznej realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz innym uzależnieniom, w Gminie i Mieście Nowe Skalmierzyce konieczna jest współpraca z różnymi instytucjami oraz zatrudnionymi w nich specjalistami. Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce ma możliwość współpracy z następującymi instytucjami:

- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowych Skalmierzycach
- Zespołem Interdyscyplinarnym w Nowych Skalmierzycach
- Komisariatem Policji w Nowych Skalmierzycach

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowych Skalmierzycach
- Punktem Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin, pacjentów Ośrodka Zdrowia w Nowych Skalmierzycach
- Przychodnią „Uśmiech Serca” w Nowych Skalmierzycach
- Punktem Konsultacyjnym dla osób uzależnionych , mieszkańców Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce
- Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim
- Kuratorami sądowymi
- Placówkami oświaty
- Poradnią Leczenia Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim
- Stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce

VI.I. a) Diagnoza dotycząca problemów alkoholowych na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce.

Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce położona jest w północno-wschodniej części powiatu ostrowskiego, leży w południowej części Wysoczyzny Kaliskiej w dorzeczu rzeki Proсны. Graniczy z miastem Kalisz i gminami: Godziesze, Gołuchów, Ostrów Wielkopolski, Sieroszewice. Według danych z dnia 01 stycznia 2020 roku powierzchnia gminy wynosiła 125,42 km². Gmina posiada ustabilizowane granice, a jej obszar zamieszkuje około 15 300 osób. W skład gminy wchodzi 26 wsi sołeckich.

Na terenie gminy znajduje się osiem szkół podstawowych wraz z Oddziałami Przedszkolnymi: w Kotowiecku, Droszewie, Ociążu, Biskupicach Ołobocznych, Gostyczynie, Skalmierzycach, 2 szkoły w Nowych Skalmierzycach.

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu występują w skali całego kraju, są one również obecne w życiu mieszkańców naszej gminy, zaliczamy do nich:

- 1) Szkody występujące u osób pijących, w tym młodzieży w zakresie rozwoju fizycznego, psychicznego i moralnego;
- 2) Szkody występujące u członków rodzin alkoholowych – (współmałżonków i innych dorosłych bliskich), dzieci z rodzin alkoholowych i dorosłych dzieci alkoholików;
- 3) Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy: wypadki w pracy, utrata pracy;

- 4) Naruszenie prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe, zwłaszcza wypadki drogowe, przestępstwa;
- 5) Przestępstwa i wykroczenia związane z obrotem alkoholem, głównie sprzedaż alkoholu osobom nieletnim, nielegalny obrót alkoholem, reklama i promocja napojów alkoholowych;
- 6) Przemoc domowa i inne szkody w rodzinach z problemem alkoholowym: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbania, ubóstwo i demoralizacja.

Alkohol jest przyczyną wielu różnorodnych problemów i pociąga za sobą konsekwencje o wysokiej skali w różnych dziedzinach życia społecznego m.in.: zdrowotnej, ekonomicznej, gospodarczej. Obciążenie budżetu rodziny na wydatki związane z piciem alkoholu zmniejszają aktywność zawodową, zwiększają niebezpieczeństwo utraty pracy oraz zagrażają podstawom materialnym bytu rodziny. W ostatnich latach dominującym zagrożeniem związanym bezpośrednio z alkoholizmem jest zjawisko przemocy domowej.

Na terenie gminy nie ma specjalistycznej poradni leczenia uzależnień. Jednakże na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce działają dwa punkty konsultacyjne dla osób uzależnionych i ich rodzin:

- 1) Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, dla pacjentów Przychodni „Uśmiech Serca” w Nowych Skalmierzycach (punkt działający przy Przychodni, Skalmierzyce, ul. Podkocka 3, 63-460 Nowe Skalmierzyce, każdy czwartek., godz. 15.00 – 18.00).
- 2) Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin dla Mieszkańców Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce, przy ul. 3 Maja 20, 63-460 Nowe Skalmierzyce, czynny w poniedziałki: godz. 15.15 - 19.15).

Ponadto na terenie gminy działa szereg instytucji, które pomagają uzyskać nie tylko pomoc i wsparcie osobom uzależnionym i współuzależnionym, ale również działają profilaktycznie:

- 1) Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Świetlice profilaktyczno-wychowawcze przy szkołach oraz Świetlica Środowiskowa;
- 4) Organizacje pozarządowe, które działają na terenie Gminy, a ich statuty uwzględniają działania w zakresie profilaktyki uzależnień;
- 5) Pedagodzy i nauczyciele z certyfikatami uprawniającymi do realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych

6) Grupa samopomocowa AA w Nowych Skalmierzycach

Osoby uzależnione i ich rodziny mogą uzyskać specjalistyczną pomoc w następujących instytucjach:

- a) Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, ul. Szkolna 24 , 63-400 Ostrów Wielkopolski.
- b) Poradnia Leczenia Uzależnień, ul. Lotnicza 24, 63-400 Ostrów Wielkopolski.
- c) NZOZ Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia , ul. Lipowa 5, 62-800 Kalisz.

Na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce kilkakrotnie przeprowadzono badania związane z problemem uzależnień, głównie alkoholizmu, zarówno wśród osób dorosłych jak i młodzieży szkolnej.

Aby dokładniej zobrazować problem, postanowiliśmy przedstawić jego rozwój na przełomie kilku lat.

W 2017 roku przebadano 297 uczniów z terenu Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce w wieku od 13 do 15 lat. Badania dotyczyły poziomu bezpieczeństwa oraz kontaktu młodzieży ze środkami uzależniającymi. W wyniku powyższych badań 39 osób zadeklarowało, że piło alkohol; natomiast 38 osób zadeklarowało, że obecnie kilka razy w miesiącu lub sporadycznie pije alkohol.

Badania zostały powtórzone w 2018 roku, gdzie przebadano 189 uczniów. Z analizy powyższych badań wynikało, że 32 osoby piły alkohol; natomiast 79 osób przyznało się do spożywania alkoholu kilka razy w miesiącu lub sporadycznie.

Powyższe dane wykazały jak wyglądał problem uzależnienia wśród młodzieży z terenu Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce przed trzema i czterema laty.

Obecnie przeprowadzono badania wśród młodzieży w tej samej grupie wiekowej. W miesiącach październiku i listopadzie 2021 roku przebadano 69 uczniów w wieku 13 i 14 lat, gdzie 24 osoby przyznały, że wśród ich rówieśników są osoby pijące alkohol, natomiast 10 osób przyznało się do spróbowania alkoholu. Oznacza to, iż nadal należy prowadzić szerokie działania profilaktyczne wśród młodzieży informujące o szkodliwości alkoholu oraz zniechęcające do jego spożywania.

Oczywiście problem alkoholizmu dominujący jest również wśród osób dorosłych. Jednakże w pierwszej kolejności zwrócono uwagę na młodzież, która

jest narażona na negatywny wpływ rówieśników, a zapoczątkowanie spożywania alkoholu w okresie młodzieńczym, może skutkować późniejszym uzależnieniem.

W 2020 roku, przy tworzeniu Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030 przebadano 79 osób, które miały odpowiedzieć m.in. na pytanie jaki problem społeczny na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce wymaga pilnej interwencji. Spośród badanych 36 osób dostrzega alkoholizm jako dominujący problem.

Obecnie w miesiącach października, i listopadzie 2021 roku, przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce. Przebadano 92 osoby w różnych grupach wiekowych, zarówno osoby w wieku produkcyjnym, jak i seniorów. Pierwsze pytanie dotyczyło dostrzegania zjawiska alkoholizmu na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce. Pozytywnie odpowiedziało 39 osób, 22 osoby uznały, że nie ma tego problemu, natomiast 31 osób odpowiedziało, że nie posiada wiedzy w tym obszarze. Powyższe dane świadczą o tym, że problem alkoholizmu jest widoczny wśród mieszkańców gminy.

W kolejnym pytaniu respondenci mieli określić na czym problem polega. W tym pytaniu większość odpowiedzi się pokrywała, co oznacza, że negatywne zjawiska związane z alkoholizmem rzeczywiście występują, należą do nich: osoby nietrzeźwe widywane w przestrzeni publicznej, zakłócający spokój, leżące butelki po alkoholu, widoczni są przeważnie ci sami pijący.

Kolejne, trzecie pytanie dotyczyło charakterystyki miejsc, gdzie najczęściej można spotkać osoby nietrzeźwe, tutaj odpowiedzi się powtórzyły, badani wymienili miejsca znajdujące się w ogólnodostępnej przestrzeni publicznej. Oznacza to konieczność zwiększenia kontroli przestrzeni publicznej przez patrole policyjne oraz działań profilaktycznych wśród mieszkańców. W kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni, aby określić czy na terenie Gminy są umieszczone w widocznym miejscu reklamy i plakaty zachęcające do picia alkoholu. Powyższe pytanie bardzo pozytywnie nas zaskoczyło, ponieważ 83 osoby odpowiedziały, że nie ma takich reklam, a 9 tak. Wynika z tego, że na naszym terenie nie występuje problem związany z reklamami zachęcającymi do spożywania alkoholu.

Nasi badani zostali poproszeni o określenie czy w ich rodzinie, jest osoba uzależniona od alkoholu. Większość, 64 badanych odpowiedziało, że nie.

Zapytano również co oznacza, że osoba jest uzależniona, większość osób odpowiedziało, że osoba taka pije codziennie, nie potrafi żyć bez alkoholu, nie

potrafi odmówić, pije w sposób niekontrolowany. Z powyższego wynika, że mieszkańcy naszej gminy znają specyfikę uzależnienia.

Natomiast w kolejnym pytaniu zapytaliśmy czy wśród znajomych naszych badanych osób są osoby uzależnione. Tutaj ponownie spotykamy się z tym, że problem uzależnienia jest widoczny, 37 osób ma wśród znajomych osoby uzależnione od alkoholu, 36 osób nie wie, natomiast 24 osoby twierdzą, że nie ma wśród ich znajomych osób uzależnionych od alkoholu.

Zapytaliśmy również czy osoby badane same siebie uznają za osoby uzależnione, tylko dwie osoby odpowiedziały twierdząco. Może to świadczyć o małej wadze problemu, ale może również oznaczać, że uzależnieni wstydzą się do niego przyznać.

Chcieliśmy również, aby nasi mieszkańcy sami określili jak ich zdaniem można zapobiec nadmiernemu spożywaniu alkoholu. Tutaj również odpowiedzi się powtarzały, należały do nich m.in. : profilaktyka, kampanie społeczne, patrole policji, monitoring, ograniczenie sprzedaży, pogadanki w szkołach zwiększenie dostępności leczenia, niektórzy uznali, że należy ograniczyć darmowe środki pieniężne od państwa. Wiele działań wskazanych przez naszych respondentów pokrywa się z działaniami realizowanymi dotychczas lub tymi, które będą realizowane.

W ostatnim punkcie zapytaliśmy czy uzależnienie od alkoholu jest na terenie naszej gminy dużym problemem. Tutaj odpowiedzi zostały równomiernie podzielone, 39 osób odpowiedziało, że tak, 25 uznało, że nie jest to problem, a 27 nie umiało tego określić.

Na zobrazowanie problemu alkoholizmu wśród mieszkańców Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce pozwalają dane uzyskane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ROK	2018	2019	2020
<i>Liczba wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, które wpłynęły do GKRPA</i>	9	7	19
<i>Liczba wniosków złożonych do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego</i>	5	5	6

Dane: GKRPA w Nowych Skalmierzyce

Z powyższych danych wynika, że w 2020 roku znacznie wzrosła liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w Nowych Skalmierzycach o objęcie leczeniem odwykowym, może to oznaczać wzrost liczby osób uzależnionych od alkoholu, ale również wzrost świadomości społecznej, gdzie szukać pomocy w przypadku wystąpienia takiego uzależnienia.

O sytuacji uzależnienia na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce informują również dane uzyskane z Komisariatu Policji w Nowych Skalmierzycach. Dane te prezentują się następująco:

ROK	2018	2019	2020
Liczba zdarzeń drogowych z udziałem osób będących pod wpływem alkoholu	25	18	13

Dane: Komisariat Policji w Nowych Skalmierzycach

Powyższe dane obrazują, że liczba wypadków drogowych na terenie gminy systematycznie maleje. Jednakże w dalszym ciągu osoby pod wpływem alkoholu decydują się na jazdę po spożyciu.

Problem uzależnień obrazują również dane uzyskane z Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim.

Dane te obrazują, że liczba osób, które podjęły leczenie z tytułu uzależnienia w 2020 roku znacznie spadała w stosunku do roku 2019, spadła również liczba osób, które podjęły leczenie z tytułu współuzależnienia.

Jednakże porównanie danych z lat 2019 / 2020 jest niemiernodajne ze względu na fakt wystąpienia pandemii, która spowodowała ograniczenie możliwości przemieszczania się. W związku z koniecznością realizacji obowiązku zachowania dystansu społecznego i związanymi z tym obostrzeniami, zmianie uległo funkcjonowanie różnych instytucji i placówek, w tym miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Również na podstawie danych posiadanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Skalmierzycach możemy zidentyfikować zjawisko alkoholizmu wśród osób korzystających z pomocy i wsparcia. W przypadku osób korzystających z pomocy jest to bardzo niewielka liczba osób. Dane prezentuje poniższa tabela.

Przesłanka do korzystania z pomocy	2018	2019	2020
Alkoholizm	4	6	3

Dane: MGOPS w Nowych Skalmierzycach

Osoby, które korzystają z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu stanowią bardzo niewielki odsetek. Przyczyn jest wiele, osoby te ukrywają problem alkoholizmu, ponieważ jest to problem wstydlivy, alkoholizm jest nie tylko przesłanką do udzielenia pomocy finansowej, ale również przesłanką do odmowy pomocy, lub jej zamiany z finansowej na pieniężną. Jednakże jak już wyżej wspomniano, alkoholizm jest bardzo często przyczyną przemocy w rodzinie. Teza ta została potwierdzona przez liczbę niebieskich kart założonych na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce, gdzie przyczyną przemocy był alkoholizm w ciągu trzech ostatnich lat.

ROK	2018	2019	2020
Liczba niebieskich kart, w których występuje zjawisko alkoholizmu	9	16	30
Liczba wszystkich założonych niebieskich kart	25	35	61

Dane: MGOPS w Nowych Skalmierzycach

Z powyższych danych wynika, że wraz ze wzrostem niebieskich kart rośnie liczba kart w których występuje problem alkoholizmu. Średnio w połowie toczących się procedur NK występuje problem uzależnienia od alkoholu. Wszystkie wyżej wymienione dane świadczą, że na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce występuje problem alkoholizmu. Jest to problem

zauważany zarówno przez mieszkańców gminy, jak również przez pracowników różnych instytucji, których działania związane są z pomocą osobom uzależnionym i współuzależnionym. Powyższe informacje wskazują, iż należy nadal stosować wcześniejsze programy i rozwiązania służące walce z alkoholizmem, ale również należy szukać nowych, bardziej wszechstronnych rozwiązań, w szczególności ukierunkowanych na całą rodzinę, w której występuje problem alkoholowy. Należy również znacznie rozszerzyć działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i działania mające pomóc osobom dotkniętym tym problemem.

VI.II. Uzależnienie od narkotyków.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminy obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Zgodnie z art.10 wyżej wymienionej ustawy przeciwdziałania narkomanii zostało uznane za zadanie własne gminy.

Ustawodawca zobowiązuje gminy do :

- 1) zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Ustawodawca zdefiniował pojęcia narkomanii oraz osoby uzależnionej.

Narkomania - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Osoba uzależniona- osoba, która w wyniku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych albo używania ich w celach medycznych znajduje się w stanie uzależnienia od tych środków lub substancji.

VI.II. a) Diagnoza narkomanii.

Na podstawie Raportu o stanie narkomanii w Polsce 2020 wynika, że używanie narkotyków jest o wiele mniej rozpowszechnione niż picie napojów alkoholowych. Polska znajduje się wśród krajów o niższym odsetku używania narkotyków na tle innych krajów europejskich. Ogólnopolskie badania pokazują, że co piąta osoba przyznała się do możliwości łatwego zdobycia narkotyków.

W ciągu ostatnich 10 lat scena narkotykowa zmieniła się w Polsce głównie poprzez pojawienie się bardzo dużej liczby nowych substancji psychoaktywnych.

Podjęto badania na podstawie danych własnych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Skalmierzycach, danych Komisariatu Policji w Nowych Skalmierzycach, Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim. Przeprowadzono również badania ankietowe głównie wśród młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce.

Narkomania jest jedną z przesłanek do udzielania pomocy w ustawie o pomocy społecznej. Jednakże w latach 2018-2020 nie udzielono żadnej pomocy z tytułu wyżej wymienionej przesłanki.

Pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Skalmierzycach prowadzą procedury niebieskich kart.

Wśród prowadzonych Niebieskich Kart zauważono zjawisko uzależnienia od narkotyków lub substancji psychoaktywnych. Dane te przedstawiały się następująco:

LATA	OGÓLNA LICZBA NIEBIESKICH KART	LICZBA NIEBIESKICH KART, Z OSOBĄ UZALEŻNIONĄ OD NARKOTYKU, DOPALACZA
2018	25	2
2019	35	3
2020	61	2

Dane: MGOPS w Nowych Skalmierzycach

Z powyższych danych wynika, że liczba osób uzależnionych od narkotyków czy innych substancji psychoaktywnych nie wzrosła znacząco. Jednakże dane te wskazują na istnienie problemu, który dodatkowo przyczynia się do powstania kolejnego, jakim jest przemoc.

Z danych Komisariatu Policji w Nowych Skalmierzycach wynika, że w latach 2018, 2019 i 2020 nie odnotowano żadnych interwencji domowych, związanych ze spożyciem narkotyku czy dopalacza, nie odnotowano również zdarzeń publicznych z osobami po spożyciu w/w substancji. Na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce w w/w latach nie doszło również do wykroczeń drogowych po spożyciu narkotyków czy środków psychoaktywnych. Nie zatrzymano również nieletnich, których zachowanie mogłoby świadczyć na spożycie w/w substancji. Powyższe dane nie świadczą o tym, że zjawisko uzależnienia od narkotyków i substancji psychoaktywnych na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce nie istnieje, problemem są ograniczone możliwości wykrycia w/w substancji.

Inaczej problem przedstawia się na podstawie danych pozyskiwanych do stworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie i Mieście Nowe Skalmierzyce na lata 2021-2030, gdzie przebadano 100 mieszkańców gminy pod kątem występowania problemów społecznych:

7 osób uznało, że narkomania jest problemem społecznym, w związku z którym wymagane jest podjęcie interwencji	10 osób uznało, że dopalacze są problemem społecznym, w związku z którym wymagane jest podjęcie interwencji
---	---

Dane: Komisariat Policji w Nowych Skalmierzycach

Z powyższych danych wynika że problem zażywania substancji psychoaktywnych i narkotyków jest dostrzegany wśród młodych mieszkańców, dlatego należy podjąć działalność wspierającą i profilaktyczną

Ponadto wystosowano pismo do SP ZOZ Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim dotyczące liczby osób, które podjęły leczenie z tytułu uzależnienia i współuzależnienia z terenu Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce. Uzyskane dane przedstawiają się następująco:

ROK	2019	2020
Liczba osób, które podjęły leczenie z tytułu uzależnienia z terenu Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce	22	14
Liczba osób, które podjęły leczenie z powodu współuzależnienia z terenu Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce	13	9

Dane : Ośrodek Profilaktyki i Terapii Ostrow Wielkopolski.

Powyższe dane informują, że na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce zamieszkują osoby uzależnione od alkoholu i innych substancji. Osoby wymienione przez Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim zgłosiły się po pomoc, podjęły leczenie. Jednakże większość osób borykających się z problemem uzależnienia i współuzależnienia boi się przyznania do problemu, nie chce pomocy lub nie wie gdzie jej szukać.

Należy zwrócić uwagę na problem współuzależnienia, który dotyka zarówno współmałżonków osoby uzależnionej, dzieci, ale również wszystkie osoby z otoczenia uzależnionego, mogą to być również osoby starsze.

Dlatego tak ważna jest profilaktyka dotycząca przeciwdziałania narkomanii skierowana do wszystkich grup społecznych.

W latach 2018, 2019, 2020 w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowych Skalmierzycach nie objęto pomocą żadnej osoby z tytułu uzależnienia od narkotyków czy substancji psychoaktywnych.

Obecnie w miesiącach października i listopadzie 2021 roku przeprowadzono badanie ankietowe wśród 87 mieszkańców Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce. W pierwszym pytaniu zostali zapytani czy dostrzegają na terenie Gminy problem związany z nadmiernym spożywaniem narkotyków, dopalaczy. Ponad połowa badanych, tj. 47 osób odpowiedziało że, nie ma tego problemu, natomiast 15 osób, że widzi ten problem, a 25 osób nie potrafiło jednoznacznie określić występowania problemu. Osoby, które pozytywnie odpowiedziały na pierwsze pytanie miały określić na czym polega problem, na przemian powtarzały się odpowiedzi, iż problemem jest sprzedaż narkotyków przez osoby starsze młodszym, sprzedaż w/w substancji dzieciom oraz pojawianie się problemu z narkotykami oraz substancjami psychoaktywnymi w miejscach przestrzeni publicznej. Powyższe dane obrazują, że na terenie gminy problem narkomanii istnieje, nie jest on duży, jednakże nie należy go bagatelizować, ponieważ dotyczy w znacznym stopniu dzieci i młodzieży. Świadczy to również o konieczności podjęcia bardzo zróżnicowanych działań profilaktycznych, w szczególności skierowanych dla młodych mieszkańców Gminy. Większość badanej młodzieży poinformowała, że na terenie jej szkoły były realizowane pogadanki, programy profilaktyczne związane z uzależnieniem od narkotyków i substancji psychoaktywnych. Bardzo pozytywnie świadczy to o działalności szkół w których młodzi ludzie spędzają dużo czasu. Większość badanej młodzieży nie zna osób uzależnionych od narkotyków, dopalaczy. Świadczy to o niewielkiej liczbie uzależnionych od tych substancji. W kolejnym pytaniu młodzież została zapytana czy wie, co oznacza, że osoba jest uzależniona. Większość badanych określiła osobę uzależnioną od substancji psychoaktywnych jako osobę rozdrażnioną, zdenerwowaną, mającą zaburzenia psychiczne, potrzebującą pomocy. Większość badanych poinformowała, że nie jest łatwo kupić na terenie Gminy narkotyki czy substancje psychoaktywne, tylko dwie osoby odpowiedziały, iż takiego zakupu łatwo dokonać. Świadczy to o niewielkim rozmiarze problemu uzależnienia od narkotyków i substancji

psychoaktywnych na naszym terenie. Zdecydowana większość osób wie również gdzie szukać pomocy w przypadku uzależnienia, co świadczy o skuteczności dotychczas realizowanych programów profilaktycznych. Nikt z badanych nie potwierdził, że kiedykolwiek spróbował narkotyku lub innych substancji psychoaktywnych, 7 osób nie chciało odpowiedzieć. Do najpopularniejszych metod zapobiegania spożywaniu narkotyków i dopalaczy według ankietowanych należą: wykonywanie testów, prowadzenie zajęć profilaktycznych w szkołach, pogadanki, monitoring, pomoc specjalistów, brak dostępu.

Pomimo, iż spożywanie narkotyków i substancji psychoaktywnych nie jest na terenie Gminy dużym problemem, nie należy go bagatelizować, ponieważ pojawiają się coraz nowe możliwości zakupu narkotyków oraz substancji psychoaktywnych, oraz nowe substancje. Dlatego istnieje coraz większe ryzyko rozwoju powyższego problemu. Z uwagi na powyższe zachodzi konieczność prowadzenia działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej mającej na celu przeciwdziałanie narkomanii.

VI.III. Uzależnienia behawioralne.

Informacje prawne: Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw wprowadziła do programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zadania dotyczące przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Od dnia 01.01.2022r., zmieniono zapis art. 4¹ ust.1 pkt.3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zgodnie z art. 4¹ ust.1, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują: 4¹ ust.1 pkt.3: *prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.*

Termin „**uzależnienia behawioralne**”, którym posłużył się ustawodawca, określa takie formy zachowań, które nie są związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, ale z wykonywaniem pewnych czynności (hazard, zakupy, granie w gry itp.), a ich specyfiką jest m.in. utrata kontroli nad tymi zachowaniami czy czynnościami. W polskiej literaturze nie uzyskano zgody co do tego, jakie określenie będzie najbardziej adekwatne, dlatego stosowane są zamiennie takie określenia jak uzależnienia od czynności, zachowania kompulsywne/nałogowe/problemowe czy zaburzenia zachowania.

VI. III a) Diagnoza uzależnień behawioralnych.

Wśród najczęściej spotykanych uzależnień behawioralnych wyróżniamy:

- 1) Hazard: gry Totalizatora Sportowego, zdraпки, loterie lub konkursy SMS-owe, automaty do gier.

Na podstawie danych ogólnopolskich z 2019 roku wynika, że częściej grają na pieniądze mężczyźni niż kobiety; ludzie młodzi w wieku 18-34 lata; mieszkańcy miast niż mieszkańcy wsi; ludzie dobrze wykształceni niż słabo wykształceni; zarabiający lepiej, niż zarabiający gorzej, ludzie oceniający swoją sytuację materialną jako dobrą niż ludzie oceniający ją jako złą.

- 2) Internet:

W dzisiejszych czasach korzystanie z Internetu jest prawie dla wszystkich codziennością. Na podstawie danych ogólnopolskich wynika, że przeważająca większość korzystających z sieci, to przeciętni użytkownicy, niemający w codziennym życiu problemów w związku z korzystaniem z Internetu. Zagrożeni uzależnieniem lub już uzależnieni rekrutują się głównie spośród osób poniżej 25 roku życia, przy czym najbardziej zagrożeni są niepełnoletni.

- 3) Zakupy:

Zjawisko kompulsywnego kupowania różnicuje przede wszystkim -wiek- dotyczy ono w głównej mierze ludzi młodych.

Wyniki badań wskazują także na współwystępowanie uzależnień behawioralnych -osoby przejawiające symptomy uzależnienia od zakupów

częściej niż niezagrożenia wykazują także objawy innych problemów behawioralnych, np. od pracy, czy Internetu.

4) Praca:

Zagrożeniu pracoholizmem sprzyja w szczególności praca na własny rachunek, natomiast czynnikiem zagrażającym w kontekście uzależnienia od pracy jest pełnienie funkcji kierowniczych, odpowiedzialność za pracę innych osób lub kierowanie projektami. Ponadto badania wskazują, że na poziomie ogólnym zagrożenie pracoholizmem dotyka kobiety i mężczyzn w zbliżonym stopniu.

Na podstawie poczynionych obserwacji oraz przeprowadzonych wywiadów z mieszkańcami wynika, że na terenie gminy nie zauważono problemów związanych z uzależnieniem od hazardu, zakupów czy pracy. Jak w każdej społeczności na pewno znalazłyby się przypadki takich osób, jednakże nie jest to problem dominujący. Natomiast dużym problemem nie tylko na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce jak również na terenie całego kraju, staje się uzależnienie młodzieży od Internetu, telefonu, gier komputerowych i innych nowoczesnych technologii. Niestety sytuacja epidemiologiczna sprzyja powyższym uzależnieniom.

W związku z powyższym przeprowadzono badania ankietowe wśród młodzieży ze szkół znajdujących się na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce. Łącznie przebadano 143 uczniów z 7 i 8 klas ze szkół znajdujących się na naszym terenie.

W pierwszym pytaniu zapytaliśmy się młodzieży czy osoby z ich otoczenia skarżą się na zbyt duże zaangażowanie w jakąś czynność.

Na powyższe pytanie twierdząco odpowiedziało 52 uczniów, 78 uczniów stwierdziło, że nie, natomiast 43 nie potrafiło udzielić odpowiedzi na powyższe pytanie. Z powyższego wynika, że wśród młodzieży uczęszczających do szkół na terenie gminy istnieje problem związany z nadmiernym angażowaniem się w różne czynności, czyli mają oni do czynienia z uzależnieniami behawioralnymi.

W drugim pytaniu badani uczniowie mieli scharakteryzować czynności w które są za bardzo zaangażowani, problem przedstawia się następująco:

-Internet: 37 osób

-Gry: 32 osoby

-Telefon: 66 osób

-Sport: 27 osób

-Zakupy: 21 osób

-Inne: 34 osoby

Z powyższego wynika, że najwięcej młodzieży ma problem z uzależnieniem od telefonu, Internetu oraz gier.

W kolejnym pytaniu chcieliśmy scharakteryzować, czy uzależnienie od powyższych czynności jest dużym problemem, dlatego zapytaliśmy się, czy badana młodzież poświęca na daną czynność więcej czasu, niż zaplanowała:

41 osób odpowiedziało, że nigdy, 96 osób, że czasami, 25 osobom zdarza się to często, natomiast 7 osób zawsze spędza na powyższych czynnościach więcej czasu, niż zamierzali.

Z powyższych danych wynika, że 32 osoby z przebadanych borykają się z większym uzależnieniem od czynności.

Chcieliśmy również dowiedzieć się jak na problem młodzieży reaguje ich najbliższe otoczenie, czy jest on dostrzegalny.

Zapytaliśmy młodzieży, czy osoby z ich najbliższego otoczenia skarżą się, na nadmiar czasu poświęcaną przez nich na wyżej wspomniane czynności.

Z pozyskanych informacji wynika, że problem uzależnienia wśród nastolatków od „czynności” jest zauważalny przez ich najbliższe otoczenie: 83 uczniów odpowiedziało, że na nadmierne zaangażowanie w jakąś czynność czasami skarżą się osoby z ich najbliższego otoczenia, 12 odpowiedziało, że jest to częsty problem, natomiast 4, że jest to proces regularny.

Zapytaliśmy również czy uczniowie zaniedbują z powodu uzależnień behawioralnych: naukę, obowiązki domowe, zdrowie.

- 86 uczniów powiedziało, że nigdy

-83 uczniów, że czasami

- 6 uczniów, że często

- uczniów, że zawsze

Powyższe świadczy o tym, że młodzież zdaje sobie sprawę z problemu jakim jest nadmierne korzystanie z Internetu, gier, telefonu, jest to aspekt pozytywny.

Wszyscy wiemy, że trudno przyznać się do problemu, dlatego zapytaliśmy, czy wśród swoich rówieśników dostrzegają problem w nadmiernym zaangażowaniu się w użytkowanie telefonu komórkowego, Internetu, gier itp.,

Okazało się, że aż 82 osoby dostrzegają wśród swoich rówieśników powyższy problem, 34 osoby nie, a 56 osób nie potrafiło odpowiedzieć na pytanie.

Okazało się więc, że młodzież zauważa wśród swoich rówieśników problem uzależnienia od niektórych czynności, czyli problem uzależnień behawioralnych.

Zadaliśmy także ankietowanym pytanie, czy w szkole do której uczęszczają są realizowane programy profilaktyczne uczące jak sobie radzić w sytuacjach trudnych. Na powyższe pytanie twierdząco odpowiedziało 42 uczniów, 45 odpowiedziało, że w ich szkole nie ma realizowanych takich programów, natomiast 84 uczniów nie wie. Powyższe odpowiedzi mogą świadczyć o tym, że uczniowie, są obejmowani różnorodnym wsparciem, często nie uświadomiono im, iż jest to program profilaktyczny. Natomiast większość, aż 90 uczniów uznało, że takie programy są, pomocne, tylko 14 uznało, że nie, a 66 nie wie.

Dzięki kolejnemu pytaniu dowiedzieliśmy się, z którym z uzależnień młodzież w wieku od 13 do 15 lat ma największy problem, nadmiernie korzysta z :

- telefonu: 45 osób
- Internetu: 33 osoby
- gier komputerowych: 32 osoby
- nowoczesna technologia: 2 osoby
- zakupy: 1 osoba

Aby zaangażować młodzież w istotę problemu, chcieliśmy aby uczniowie podali pomysły jak można zapobiec uzależnieniom behawioralnym.

Wielu uczniów nie potrafiło określić jak można rozwiązać taki problem (78). Do najczęstszych pomysłów należały : spotkania ze znajomymi (17osób), wprowadzenie limitów korzystania z różnych urządzeń (12), uprawianie sportu (7osób), rozmowy ze specjalistami (7osób), uczestnictwo w programach profilaktycznych (4 osoby), pojedyncze osoby wymieniły również: uczestnictwo w obozach sportowych, przebywanie na świeżym powietrzu.

Z powyższych odpowiedzi wynika, że większość respondentów zdaje sobie sprawę z konsekwencji nadmiernego korzystania z różnych urządzeń i wie jak sobie z tym radzić.

VII. Źródła finansowania zadań programu.

Źródłem finansowania zadań są środki finansowe budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na handel napojami alkoholowymi.

VIII. Zdania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

Sposób realizacji:

Lp.	Metody realizacji	Realizatorzy
1.	Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • Punkt konsultacyjny przy ul. 3 Maja 20 w Nowych Skalmierzycach • Punkt konsultacyjny przy ul. Podkockiej 3 w Skalmierzycach(Ośrodek Zdrowia)
2.	Umożliwienie uzależnionym i współuzależnionym udziału w utrwalających zmianę i dalsze zdrowienie programach ponadpodstawowej terapii uzależnienia i zaburzeń adaptacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • M-GOPS Nowe Skalmierzyce • Certyfikowani specjaliści psychoterapii uzależnień • Punkty konsultacyjne
4.	Cotygodniowe spotkania grupy samopomocowej AA „Wolne życie” w Domu Katechetycznym w Nowych Skalmierzycach, każdy czwartek od godz.19.00 do 21.00 Możliwość wsparcia w postaci przynależności do grupy na facebooku „Ocaleni”	<ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowani specjaliści • Grupy wsparcia
5.	Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania programu	<ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowani specjaliści • Specjalistyczne szkolenia
6.	Podjęcie inicjatyw przez środowiska lokalne sołectw,	<ul style="list-style-type: none"> • KGW • Sołtysi

zmierzające do zapobiegania problemom uzależnienia od alkoholu osób w wieku senioralnym	<ul style="list-style-type: none"> • Klub Senior + • Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce • Certyfikowani specjaliści leczenia uzależnień
---	--

2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnień pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

Sposób realizacji:

Lp.	Metody realizacji	Realizatorzy
1.	Prowadzenie Centrum Pomocy dla ofiar i sprawców przemocy oraz dla osób uzależnionych lub współuzależnionych od alkoholu i innych substancji dla rodzin dotkniętych problemem przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> • Punkt Konsultacyjny, Świetlica Środowiskowa w Nowych Skalmierzycach, ul. 3 Maja 20 • Zespół Interdyscyplinarny • Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce
2.	Kompleksowe wsparcie prawno-psychologiczno-rehabilitacyjne dla osób borykających się z problemem uzależnienia i ich rodzin: „SOS sto uzależnieniom”. Pomoc dla osób borykających się z problemem różnych uzależnień”.	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie dyżuru raz w miesiącu, tzw. „SOS-stop uzależnieniom”.- specjalistyczny dyżur prawnika, psychologa, terapeuty, pracownika socjalnego, pedagoga, dietetyka”.
3.	Realizowanie specjalistycznych programów, szkoleń i konsultacji podnoszących kompetencje wychowawcze, mediacyjne rodziców, nauczycieli	<ul style="list-style-type: none"> • M-GOPS • Wykwalifikowani specjaliści • Palcówki oświatowe
4.	Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA • Terapeuci • Pracownicy M-GOPS
5.	Prowadzenie działań negocjacyjnych i interwencyjnych w rodzinach z problemem uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> • Pracownicy M-GOPS • Pracownicy Komisariatu Policji
6.	Kierowanie na badania przez biegłych w związku z postępowaniem w sprawie leczenia odwykowego lub znęcania się nad rodziną.	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA
7.	Szkolenia mające na celu	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA

	rozszerzenie kompetencji diagnostycznych dla członków GKRPA	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce • Zespół Interdyscyplinarny
--	---	---

3. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień na rzecz dzieci, młodzieży i innych grup zawodowych.

Sposób realizacji:

L.p.	Metody realizacji	Realizatorzy
1.	Prowadzenie profilaktyki antyalkoholowej poprzez zaangażowanie młodzieży ze szkół (wystawienie przez młodzież sztuki związanej z zagrożeniami jakie niosą różne uzależnienia). Konferencja dla młodzieży ze szkół oraz ich rodziców, dotycząca tematyki uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoła Podstawowa w Nowych Skalmierzycach, ul. Kaliska 52, 63-460 Nowe Skalmierzyce • Placówki edukacyjne. • M-GOPS Nowe Skalmierzyce.
2.	Kontynuacja realizacji rekomendowanych programów profilaktyki uniwersalnej: „Przyjaciele Zippiego”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „ Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Program Unplugged”. Oraz innych programów wynikających z rozpoznanych potrzeb.	<ul style="list-style-type: none"> • Placówki edukacyjne • Wykwalifikowani specjaliści • ODN Kalisz
3.	Wszelchna pomoc dzieciom pochodzącym z rodzin z problemem alkoholowym, poprzez działalność „Świetlicy środowiskowej” i „Klubiku dziecięcego”, których działalność ma opierać się na: pomocy w nauce, dożywianiu, zajęciach rozwojowych, pomocy psychologicznej, zajęciach socjoterapeutycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Świetlica środowiskowa • Placówki edukacyjne • M-GOPS
4.	Prowadzenie działalności promującej zdrowy tryb życia oraz wolność bez nałogów, poprzez realizację następujących działań: (Prowadzenie konkursu dla młodzieży” Używki kradną wolność”, „Warsztaty	<ul style="list-style-type: none"> • M-GOPS • Placówki oświatowe • Specjaliści • Lokalne kluby sportowe

	edukacyjno-profilaktyczne dla rodziców i młodzieży”, „Pogadanki na temat konsekwencji spożywania alkoholu ze specjalistami”, „Rodzinny Piknik Profilaktyczny”, promowanie zdrowia poprzez zachęcanie do aktywności sportowej, prowadzenie innych działań profilaktycznych i edukacyjnych, wynikających z rozeznaczonych potrzeb.	
5.	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności: zorganizowanie konferencji dotyczącej prawnych konsekwencji związanych ze szkodliwym spożywaniem alkoholu i narkotyków oraz szkodliwości związanej z uzależnieniem od czynności kompulsywnych (Sędzia Anna Maria Wesołowska).	<ul style="list-style-type: none"> • M-GOPS • Zatrudnieni specjaliści • Placówki edukacyjne
6.	Dofinansowanie zajęć psychorozwojowych dla dzieci podczas ferii letnich i ferii zimowych	<ul style="list-style-type: none"> • M-GOPS • Placówki oświatowe • Organizacje pozarządowe • Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce
7.	Realizowanie długofalowych programów i kampanii promujących zdrowy i aktywny tryb życia kierowanych do różnych grup społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> • M-GOPS • GKRPA • Klub Senior + • Placówki oświatowe • Lokalni przedsiębiorcy
8.	Podejmowanie działań edukacyjnych i profilaktycznych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych i radnych na rzecz lokalnej społeczności (dystrybucja ulotek, plakatów)	<ul style="list-style-type: none"> • M-GOPS • GKRPA • Lokalni sprzedawcy napojów alkoholowych • Klub senior +, • Wykwalifikowani specjaliści

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Sposób realizacji:

Lp.	Metody realizacji	Realizatorzy
1.	Dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce

	<p>inwestycyjnych poprzez remont i adaptację nowego budynku jako punkt interdyscyplinarnej pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin, osób i rodzin dotkniętych przemocą oraz jako miejsce dla świetlicy środowiskowej i działań GKRPA. Dotyczy przejęcia i wyremontowania budynku w Nowych Skalmierzycach, ul 3 Maja 18, w szczególności: stworzenie odpowiedniej sali do prowadzenia psychoterapii grupowej oraz gabinetu do psychoterapii indywidualnej, świetlicy itp. Remont ma w szczególności zapewnić stworzenie układu pomieszczeń, który zapewni klientom komfort i dyskrecję (realizacja zależy od otrzymania środków na ten cel z Wielkopolskiego Urzędu Marszałkowskiego).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pracownicy M-GOPS • Punkt konsultacyjny • Zatrudnieni specjaliści
2.	<p>Partycypowanie w kosztach utrzymania pomieszczeń niezbędnych do realizacji działań psychorozwojowych, tj. świetlicy środowiskowej, punktów konsultacyjnych, regulaminowej działalności GKRPA.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • M-GOPS • Urząd Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce • GKRPA • Punkty konsultacyjne • Zatrudnieni specjaliści
3.	<p>Współpraca z organizacjami pozarządowymi, KGW, harcerstwem, wolontariuszami, w celu realizacji zadań wynikających z niniejszego Programu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • M-GOPS • Organizacje pozarządowe • Pozostali ochotnicy

5. Podejmowanie działań interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Sposób realizacji:

Lp.	Metody realizacji	Realizatorzy
-----	-------------------	--------------

1.	Funkcjonowanie GKRPA	• GKRPA
2.	Kontrole punktów dystrybucji napojów alkoholowych	• GKRPA
3.	Bieżąca analiza i weryfikacja przepisów prawa lokalnego w zakresie zasad dystrybucji napojów alkoholowych	• GKRPA

IX . Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za pracę w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkowie będą otrzymywali wynagrodzenie brutto według następujących zasad:

1. Za udział w planowanych posiedzeniach komisji - 250,00 zł
2. Za udział w pracach zespołów problemowych - 220,00 zł
3. Przewodniczący Komisji (bez względu na liczbę posiedzeń), wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości -1350,00 zł
4. Sekretarz (bez względu na liczbę posiedzeń), wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości -1000,00 zł
5. Cotygodniowy dyżur telefoniczny (każdy wtorek miesiąca od 16.00 do 19.00): - 100,00 zł/ za dyżur.
6. Podstawa wypłacania wynagrodzenia jest obecność potwierdzona podpisem na liście obecności przez Przewodniczącego lub Sekretarza Komisji.
7. Z należnej kwoty będą dokonane stosowne, wymagane prawem potrącenia.
8. Termin wypłaty wyznacza się na ostatni dzień każdego miesiąca z dołu.
9. Zwrot kosztów podróży (delegacje) w ramach pracy w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (udział w szkoleniach i konferencjach) następuje na polecenie wyjazdu służbowego wydanego przez Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce lub Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Skalmierzycach.

